

- of proposals for its improvement with the aim of securing deregulation and transparency through the development of a single unified underlying bill in housing and communal services”]. *ises.com.ua*. Retrieved from http://www.ises.com.ua/Zvit_Konzepsia_LAST.pdf [in Ukrainian].
10. Sadykov, A.S., Smirnov, V.A., Minasyan, V.A. (1987). *Organizatsiya upravleniya kommunalnym khozyaystvom krupnogo goroda [Organization of management of municipal services of a big city]*. Moskva: Stroyizdat [in Russian].
  11. Sakhno, Ie.Iu., Dorosh, M.S., Rebenok, A.V. (2010). *Menedzhment servisu: teoriia ta praktyka: Navchalnyi posibnyk [Management of service: theory and practice: a tutorial]*. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury [in Ukrainian].

Oleksandr Holovchenko, Associate Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)

Nataliia Holovchenko, Associate Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)

Kirovohrad National Technical University, Kirovohrad, Ukraine

Problems of Determining the Nature of Housing Services as a Specific Public Benefits and Specific Object of Economic Control

The purpose of this article is to identify the main problems in determining the nature of housing and communal services as specific public benefits; to define the place of these services in the system of social-economic relations and to formulate on this basis rational objects of economic control as a management function of process providing housing and communal services.

We have researched different views available in domestic scientific area on the essence of housing and communal services as a specific public benefits. It was also reviewed today's popular approaches to the definition of housing and communal services as goods, as services and some variants of the combined identification. It was proved that any attempt by modern scientists to submit a separate housing and communal services as a goods, firstly, been insufficiently substantiated, and secondly, do not correspond to the economic content of public benefits that are provided in the housing and utilities sector. On the basis of clarifying the essence of housing and communal services as a specific public benefits was reviewed the advisability of revising the legal definition of these services.

It was concluded that the current definition of housing and communal services, and also their distribution according to functional purpose and procedure for approval of prices/tariffs can be taken as a basis for forming an efficient information control subsystem of the management system providing housing and communal services.

housing and utilities sector, housing and communal services, housing and communal code

Одержано (Received) 19.11.2015

Прорецензовано (Reviewed) 26.11.2015

Прийнято до друку (Approved) 30.11.2015

УДК 330.14.01:657

В.М. Савченко, проф., канд. екон. наук

В.Г. Крячко, доц., канд. екон. наук

Кіровоградський національний технічний університет, м. Кіровоград, Україна

Концепція капіталу та його відображення в обліку

У статті розглядаються різні концептуальні підходи до трактування капіталу як економічної категорії та об'єкту обліку. Висвітлюються особливості формування капіталу в аграрній сфері з урахуванням такої його складової, як земля. Окреслено завдання облікової моделі формування основних показників доходності кооперативів. Визначено проблематику відображення в обліку і звітності власного капіталу, його місце при визначенні прибутку бізнесу та бухгалтерського прибутку.

капітал, земельний капітал, інтелектуальний капітал, власний капітал, внесений капітал, аграрна сфера, концепції капіталу

В.М. Савченко, проф., канд. екон. наук

В.Г. Крячко, доц., канд. екон. наук

Кіровоградський національний технічний університет, г. Кіровоград, Україна

© В.М. Савченко, В.Г. Крячко, 2015

Концепция капитала и его отражение в учете

В статье рассматриваются различные концептуальные подходы к определению капитала как экономической категории и объекта учета. Освещаются особенности формирования капитала в аграрной сфере с учетом такой его составляющей, как земля. Очерчены задачи учетной модели формирования основных показателей доходности кооперативов. Определена проблематика отражения в учете и отчетности собственного капитала, его место в определении прибыли бизнеса и бухгалтерской прибыли. **капитал, земельный капитал, интеллектуальный капитал, собственный капитал, внесенный капитал, аграрная сфера, концепции капитала**

Постановка проблеми. Поняття капіталу трактують як з точки зору загальноекономічної категорії, так і бухгалтерського обліку. При цьому, трактування капіталу як облікової категорії повністю базується на загальноекономічному його розумінні. Капітал, як економічна категорія, неоднозначно трактується в економічній літературі, однак однотайними є підходи щодо визначення його основних ознак. Так, основними характеристиками капіталу є вартісна ознака, наявність власника, здатність приносити дохід.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сутність капіталу, складові елементи та показники, що характеризують його обсяги та ефективність розглядаються у працях основоположників економічної теорії Аристотеля, Булгакова С., Маркса К. та Єнгельса Ф., Миля Дж., Рикардо Д. та Смит А., Фишера К. [2, 4, 9, 10, 11, 12, 14] та сучасних Андрійчука В.Г., Кашенко О.Л., Бланк И.А. [1, 5, 3]. Однак, капітал, як об'єкт обліку вивчений недостатньо, зокрема, не врахована специфіка аграрної сфери та наявність у ній суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм. Тому на сучасному етапі стоїть завдання: теоретично і практично визначитися з категорією «капітал» відповідно до загальної теорії капіталу та використання її у обліковій практиці сільськогосподарських підприємств.

Постановка завдання. Метою даного дослідження є визначення проблемних аспектів та обґрунтування напрямів подальших досліджень облікового супроводження використання капіталу в аграрній сфері.

Виклад основного матеріалу. Попередньо проведене дослідження [8] дає можливість зазначити, що наукове розуміння капіталу зводиться до поверхневих взаємодоповнюючих визначень, які враховують специфіку етапу розвитку того чи іншого суспільства. Всі існуючі погляди на поняття капітал не мають логічної визначеності, їм властиві мінливість та історизм, що вимагає дослідження категорії на кожному етапі розвитку суспільства.

Відповідно неоднозначним є трактування капіталу як економічної категорії. Мають місце різні концептуальні підходи до розуміння капіталу. Так існує концепція капіталу, що позбавляє його соціально-економічного та історичного змісту. Капіталом за цим підходом є заробітна плата, доходи від продажу, позичковий відсоток, дивіденди, рента, пенсії, допомога безробітним та доходи від реалізації. Такий підхід втілено в “монетарній” і “речовій” (фізичній) концепціях капіталу, а також у концепції “людського капіталу”.

Монетарна концепція капіталу започаткована теоретиками меркантилізму. Капітал у ній ототожнюється з грошима та їх заміниками — кредитними грошима, що абсолютизує грошову форму багатства. Самі ж гроші трактуються як товар, купівля-продаж якого приносить дохід у вигляді позичкового відсотка, однак вартість грошей підміняється їх міноюю вартістю. При цьому відсоток розглядається винятково як грошове явище, тому джерелом відсотка вважаються властивості самих грошей. Аналогічним є підхід до цінних паперів і доходів від них.

Концентруючи увагу на доходах, які приносять гроші та їх заміники, монетарна концепція капіталу не дає відповіді на фундаментальне питання — що є реальним джерелом матеріальних цінностей, які слугують еквівалентом грошей, джерелом

позичкового відсотка, дивіденду тощо, а також залишає поза увагою теорію доходів у капіталістичному суспільстві (промислового прибутку, підприємницького доходу, торговельного прибутку, позичкового відсотка, ренти тощо) як перетворених форм додаткової вартості та їх розподілу між різними групами капіталістів.

Речове трактування капіталу ґрунтується на економічному вченні А. Сміта, який розглядав капітал, по-перше, як вартість, що дає приріст завдяки експлуатації найманої праці, по-друге, як запас речових предметів, необхідних для подальшого виробництва, тобто як запас засобів виробництва. Таке тлумачення А. Смітом капіталу набуло завершеної форми в теорії “трьох факторів” (Ж.-Б. Сей), згідно з якою праця, капітал і земля, будучи задіяними у виробництві, є самостійними джерелами доходів (заробітної плати, прибутку, земельної ренти) і утворюють вартість товару.

Теорія “трьох факторів” отримала розвиток в теорії А. Маршалла, згідно з якою головною властивістю капіталу як речей, що створюють передумову виробництва, є його здатність приносити дохід. Вона визначається продуктивністю капіталу як фактора виробництва та його порівняльною рідкісністю, яка зумовлена стриманістю капіталіста у використанні капіталу на невиробничі потреби. Співвідношення цих властивостей є основою попиту і пропозиції капіталу та визначає відсоток як ціну капіталу. Новим у теорії А. Маршалла є виділення діяльності щодо поєднання праці, капіталу і землі в самостійний четвертий фактор виробництва, якому відповідає особливий вид доходу — плата за організацію виробництва. Дж.-Б. Кларк, поділяючи речовий підхід до капіталу і розвиваючи теорію А. Маршалла в руслі загальної теорії маржиналізму, яка тлумачить економічні процеси та явища на основі граничних величин приросту, зробив висновок, що суспільно значущою є не абсолютна, а гранична продуктивність капіталу, вона ж визначає відсоток як ціну капіталу. П. Самуельсон трактує капітал як багатство, що є результатом минулої праці, перебуває у приватній власності й має здатність приносити дохід.

Автори і послідовники теорії “людського капіталу” (М. Беккер, Б. Вейсброд, А. Хансен, Т. Шульц, Л. Туроу, П. Гутман та ін.) “людським капіталом” як фактором виробництва вважають фізичні, інтелектуальні, психічні сили людини — природжені й набуті в процесі навчання, праці, спілкування з іншими людьми. Ця теорія переносить акцент з використання трудових ресурсів на проблеми формування якісно нової робочої сили в умовах науково-технічної революції.

За теорією людського капіталу знання, навички і здібності людини — це капітал, тому що вони є джерелом майбутніх заробітків або майбутніх задовольень. Найважливішими формами інвестицій в “людський капітал” є витрати на освіту, виробничу підготовку, охорону здоров'я, міграцію, пошук інформації про ціни і доходи, народження і виховання дітей. Такі інвестиції вважаються “четвертим фактором” виробництва, якому відповідає поряд з традиційними доходами (заробітною платою, прибутком та земельною рентою) особлива форма доходу — особистий дохід, що отримує власник “четвертого фактора”.

З позицій теорії “людського капіталу” поряд з власниками засобів виробництва виникає нова група власників — власники “людського капіталу”, які стають капіталістами, оскільки набули знань і навичок, що мають економічну цінність і приносять доходи.

Концепція людського капіталу не знаходить свого відображення в обліку. Діючі нині Положення (стандарти) бухгалтерського обліку не містять методологічних засад оцінки людського капіталу та порядку його відображення в обліку. Також в сучасних умовах розвитку суспільства потребує оцінки і відображення в обліку та звітності інтелектуальний капітал.

Метою сучасних стандартів фінансової звітності є інформаційне забезпечення прийняття рішень потенційних інвесторів щодо інвестицій у підприємство. Фінансовий аналіз нині здійснюється за показниками балансу та звіту про сукупний дохід.

Бухгалтерська інформація базується на рішеннях, прийнятих керівництвом і задекларованих в обліковій політиці підприємства. На практиці ж нечасто можна зустріти однакоvu облікову політику, оскільки будь-який бізнес є унікальним. Саме тому за показником фінансового результату досить складно оцінити перспективи розвитку підприємства.

Показник економічної доданої вартості (EVA) є оцінкою справжнього річного прибутку бізнесу, і він суттєво відрізняється від бухгалтерського прибутку, оскільки при розрахунку показника EVA вираховується вартість власного капіталу. Іншими факторами відмінностей є можливі поправки на амортизацію, витрати на дослідження і розробки, оцінку запасів і т.д. EVA представляє залишковий прибуток, що залишається після вирахування вартості всього капіталу (у т.ч. власного), тоді як бухгалтерський прибуток визначається без вирахування вартості власного капіталу.

Вартість боргового капіталу легко визначити, оскільки вона відображається у фінансовій звітності, як витрати на відсоткові виплати. Проте, вартість власного капіталу, яка фактично є набагато більшою за вартість боргового капіталу, не відображається у фінансовій звітності. Як результат, менеджери часто вважають власний капітал безкоштовним капіталом, хоча насправді він має високу вартість.

Власний капітал має свою вартість, оскільки кошти акціонерів могли бути інвестовані у будь-які інші доходні активи. Акціонери поступаються можливістю інвестувати кошти в інші активи, коли вони надають капітал фірмі. Доходність, яку вони можуть отримати будь-де по інвестиціях з аналогічним ризиком, і є вартістю власного капіталу. Ця вартість є альтернативною вартістю, а не бухгалтерською вартістю, проте це ніяк не знижує її реалістичність. Таким чином, поки управлінська команда не визначить свою вартість капіталу, вона не знатиме, чи компенсуються всі витрати і збільшується вартість фірми.

Відповідно до базової концепції капіталу, що покладена в основу формування фінансової звітності, є трактування капіталу як того, що приносить дохід. Відповідно до Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, дотримання вимог стандартів та побудови обліку у відповідності з цією концепцією є обов’язковими для всіх форм господарювання, що на нашу думку, суперечить реаліям життя та не враховує галузеві особливості сільського господарства. На формування капіталу та його використання суттєво впливають земельні відносини.

Підприємства аграрної сфери є різноманітними за організаційно – правовими формами господарювання та формами власності (табл. 1).

Дослідженнями встановлено, що у 2014 році у сільському господарстві України функціонувало 52543 підприємства. У Кіровоградській області частка суб’єктів господарювання в сільському господарстві становить близько 20 % від їх загальної кількості.

У структурі організаційно – правових форм господарювання переважаючими є фермерські господарства (75 %). Значною є частка приватних підприємств (7,2 %).

Розглянуті вище загальноекономічні концепції капіталу не співпадають з обліковою концепцією. Так, ми поділяємо думку фахівців, які вважають, що капітал як об’єкт обліку, ґрунтується на різних концепціях [7, с. 96]. На думку Кірейцева Г.М., з якою ми погоджуємося, стандарти фінансової звітності спрямовані на задоволення інформаційних запитів й інтересів власників крупного капіталу [6, с.16].

Таблиця 1 – Організаційно-правові форми господарювання у сільському господарстві України

Організаційно - правова форма господарювання	2013 рік		2014 рік	
	Кількість суб'єктів господарювання	Структура, %	Кількість суб'єктів господарювання	Структура, %
Господарські товариства	8245	14,8	7750	14,8
Фермерське господарство	40752	73,2	39428	75,0
Приватне підприємство	4095	7,4	3772	7,2
Державне підприємство	269	0,5	228	0,4
Кооператив	809	1,5	674	1,3
Інші форми господарювання	1460	2,6	691	1,3
Усього	55630	100	52543	100

Джерело: складено авторами за даними [13].

Отже, капітал як облікова категорія для різних суб'єктів господарювання в аграрному секторі буде трактуватися з позицій різних загальноекономічних концепцій. Для фермерських або приватних господарств доцільною буде натурально – речова (фізична) концепція. Для корпорацій умісним є застосування поняття “вартість підприємства”, що відповідає сучасній концепції вартісного маркетингу.

Таким чином, в основу сучасної облікової моделі покладено формування фінансових результатів, що ґрунтується на трактуванні капіталу, як того, що приносить прибуток. Такий підхід є неприродним по відношенню до кооперативів, зокрема - обслуговуючих, функціонування яких є однією з умов ефективного розвитку сільського господарства. Кооператив створюється не з метою отримання прибутку.

Хоч частка кооперативів у структурі суб'єктів господарювання у сільському господарстві не значна, вони набирають стрімкого розвитку як в Україні, так і в Кіровоградській області. Частка кооперативів у Кіровоградській області за останні п'ять років зросла з 0,9 % до 2,3 %. Так отримали розвиток молочарські кооперативи та кооперативи по заготівлі й зберіганню зерна. Фінансовий облік сьогодні орієнтований на визначення прибутку, а метою діяльності кооперативів не є отримання прибутку, а виконання певних функцій, задоволення потреб його членів. Відповідно потребує подальших досліджень облікова модель формування основних показників доходності кооперативів.

Ми поділяємо думку фахівців, які вважають неправомірним те, що земельний капітал не знаходить відображення в обліку, що знижує аналітичні якості фінансової звітності і не забезпечує співставності облікової інформації. Сучасне трактування капіталу, як економічної категорії, не відповідає потребам оцінки бізнесу в сільському господарстві, так як не враховує участі землі у виробничому процесі. На сучасному етапі стоїть проблема визнання землі складовою капіталу. Між тим, ще у XIX столітті французький економіст Ж.- Б. Сей відмічав: “Земельні фонди не що інше, як знаряддя, що слугують виробництву так само, як і капітали”. Навіть К. Маркс, який вважав, що земля не має вартості, називав її землею – капіталом, відносячи до категорії основного капіталу. Вільям Петі стверджував, що землю можна вважати особливим видом капіталу (а саме, капіталом з необмеженим терміном використання). В Україні потребує розвитку система обліку земельного капіталу. Для підвищення аналітичних

якостей фінансової звітності та оцінки ефективності вкладеного капіталу, на нашу думку, потребує розмежування внесений та зароблений капітал у складі додаткового.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, категорія капітал є багатоаспектною та неоднозначною в загальноекономічному розумінні. Як облікова категорія капітал недостатньо вивчений та відсутня чітка методологія його обліку, зокрема для суб'єктів господарювання в аграрній сфері. При створенні облікової моделі капіталу необхідно враховувати підходи різних загальноекономічних концепцій для суб'єктів різних організаційно-правових форм господарювання в аграрній сфері. Оскільки для аграрної сфери визначальну роль має земельний капітал, з метою підвищення аналітичних якостей фінансової звітності, є необхідним його аналітичний облік. Напрямами подальших досліджень у цьому зв'язку є розробка облікової моделі формування та руху власного капіталу, зокрема, для кооперативів, а також, земельного та інтелектуального капіталу як об'єктів обліку.

Список літератури

1. Андрійчук В. Г. Капіталізація вітчизняного сільського господарства: суть, напрями, механізми і перші оцінки здійснення [Текст] / Валентин Григорович Андрійчук // Економіка АПК. – 2005. – №7. – С. 69–74.
2. Аристотель. Політика [Текст] / Аристотель. – Київ: Основи, 2000. – 366 с.
3. Бланк И. А. Управление формированием капитала [Текст] / Игорь Александрович Бланк. – Київ: Ника-Центр, 2000. – 512 с.
4. Булгаков С. Философия хозяйства. Мир как хозяйство [Текст] / Сергей Булгаков. – Москва: Путь, 1912. – 322 с.
5. Кашенко О. Л. Земля як аграрний капітал [Текст] / Олена Леонідівна Кашенко // Економіка АПК. – 1999. – №6. – С. 57–63.
6. Кірейцев Г. Г. Умови розвитку бухгалтерського обліку в сільському господарстві України [Текст] / Григорій Герасимович Кірейцев // Реформування обліку, звітності та аудиту в системі АПК України: стан та перспективи.. – 2006. – №2. – С. 9–18.
7. Колос Н. М. Бухгалтерський облік та реалізація правомочності власників на отримання доходу в сільському господарстві [Текст] / Наталя Миколаївна Колос // Формування ринкових відносин в Україні: Зб. наук. праць. – 2006. – №5. – С. 94–99.
8. Крячко В. Г. Погляди на економічну сутність капіталу [Текст] / Валентина Григорівна Крячко // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Фінанси і кредит.. – 2003. – №1. – С. 270–275.
9. Маркс К. Сочинение [Текст] / К. Маркс, Ф. Энгельс. – Москва: Гос. изд-во политической литературы, 1961. – 647 с.
10. Милль Д. Основы политической экономии [Текст] / Джон Милль. – Москва: Прогресс, 1980. – 495 с.
11. Рикардо Д. Основания политической экономии и налогового обложения [Текст] / Давид Рикардо. – Москва: ДЕКС, 1998. – 376 с.
12. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов [Текст] / Адам Смит. – Москва: Прогресс, 1997. – 360 с. – (Сочинения).
13. Статистичний щорічний України [Текст] / за ред. І. М. Жук. – Київ: Державна служба статистики України, 2015. – 586 с.
14. Фишер К. История новой философии [Текст] / Куно Фишер. – Москва: СПб, 1909. – 380 с.

References

1. Andriychuk, V.H. (2005). Kapitalizatsiia vitchyznianoho sil's'koho hospodarstva: sut', napriamy, mekhanizmy i pershi otsinky zdiysnennia [The capitalization of domestic agriculture: the essence, directions, mechanisms of implementation and the first assessment]. *Ekonomika APK – Economy AIC*, 7, 69–74 [in Ukrainian].
2. Arystotel', (2000). *Polityka [Policy]*. Kyiv: Osnovy [in Ukrainian].
3. Blank, I.A. (2000) *Upravlenie formirovaniem kapitala [Management of Capital Formation]*. Kyiv: Nika-Centr [in Ukrainian].
4. Bulgakov, S. (1912). *Filosofija hozhajstva. Mir kak hozhajstvo [The philosophy of the economy. The world as economy]*. Moskva: Put' [in Russian].
5. Kashenko, O.L. (1999). Zemlia iak ahrarnyj kapital [Agricultural Land as capital]. *Ekonomika APK – Economy AIC*, 6, 57–63 [in Ukrainian].

6. Kirejtsev, H.H. (2006). Umovy rozvytku bukhhaltens'koho obliku v sil's'komu hospodarstvi Ukrainy [Terms of accounting in Agriculture in Ukraine]. *Reformuvannia obliku, zvitnosti ta audytu v systemi APK Ukrainy: stan ta perspektyvy – Reform of accounting, reporting and auditing system AIC in Ukraine: state and prospects*, 2, 9–18 [in Ukrainian].
7. Kolos, N.M. (2006). Bukhhalters'kyj oblik ta realizatsiia pravomochnosti vlasnykiv na otrymannia dokhodu v sil's'komu hospodarstvi [Accounting and implementation powers owners to receive income in agriculture]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini: Zb. nauk. prats'. – Formation of market relations in Ukraine: Coll. Science. papers*, 5, 94–99 [in Ukrainian].
8. Kriachko, V.H. (2003). Pohliady na ekonomichnu sutnist' kapitalu [Views on the economic substance of capital]. *Visnyk Sums'koho natsional'noho ahrarnoho universytetu. Serii: Finansy i kredyt. – Bulletin of Sumy National Agrarian University. Series: Finance and credit*, 1, 270–275 [in Ukrainian].
9. Marks, K. & Engel's, F. (1961). *Sochinenie [The writing]*. Moskva: Gos. Izd-vo politicheskoy literatury [in Russian].
10. Mill', D. (1980). *Osnovy politicheskoy jekonomii [Principles of Political Economy]*. Moskva: Progress [in Russian].
11. Rikardo, D. (1998). *Osnovaniya politicheskoy jekonomii i nalogovogo oblozheniya [The Foundations of Political Economy and Taxation]*. Moskva: DEKS [in Russian].
12. Smit, A. (1997). *Issledovanie o prirode i prichinah bogatstva narodov [The Wealth of Nations]*. Moskva: Progress [in Russian].
13. Statystychnyi shchorichnyi Ukrainy [Statistical Yearbook of Ukraine]. (2015). Zhuk, I. M. (Eds.). Kyiv: Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [in Ukrainian].
14. Fisher. (1909). *Istoriya novoy filosofii [History of Modern Philosophy]*. Moskva: SPb [in Russian].

Vera Savchenko, Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)

Valentina Kryachko, Associate Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)

Kirovohrad National Technical University, Kirovohrad, Ukraine

The Concept of Capital and Its Recording in Accounting

Capital, as an economic category ambiguously interpreted in the economic literature, however, are unanimous approaches to defining its main features. Capital, as an object of accounting insufficiently studied, in particular, is not included specifics agricultural sector and the presence in it of undertakings of different legal forms. According aim delivered identify problematic aspects and areas for further research to substantiate your support of capital in agriculture.

There are different conceptual approaches to understanding the capital. In modern conditions of society requires assessment and recording and reporting intellectual capital. The aim of modern accounting standards is information support of decision-making potential investors to invest in the company. Accounting based on the decisions of the leadership and declared in the accounting policy of the company. In practice, very often you can find the same accounting policies as every business is unique. Therefore, in terms of financial results is quite difficult to assess the prospects of the enterprise. Indicator EVA is an estimate of the true revenue business, and it differs significantly from the accounting profit. According to the basic concept of capital formation underlying the financial statements, as is the treatment of capital that generates income, not taking into account the peculiarities of agriculture sector where capital formation and its use significantly affect land relations. Land capital is not reflected in the account, which reduces the analytical quality of financial reporting and does not ensure comparability of accounting information.

Category capital is multifaceted. Not enough research is the methodology of calculation of intellectual capital. For the agricultural sector has a crucial role land capital, which needs to improve the analytical quality of financial reporting, analytical accounting capital. Directions for further research in this regard is the accounting model the formation and movement of equity cooperatives, land and intellectual capital as accounting objects.

capital, land capital, intellectual capital, equity capital, paid-in capital, the agrarian sphere, the concept of capital

Одержано (Received) 24.10.2015

Прорецензовано (Reviewed) 24.11.2015

Прийнято до друку (Approved) 30.11.2015